

Amb regust
de pintallavis

Jordi Cervera / Dibuixos: Carles Amill

AROLA EDITORS

Así pues, cuanto más tiempo pasa en su taller-guarida, más se convierte éste en su universo entero, en el campo de batalla donde libra su interminable e imposible combate para crear una sola cara humana –una nariz– exactamente como él la ve.

En el taller de Giacometti – **Michael Peppiatt**

Recordo que somiava despert. Somiava que explorava baguls antics a les golfes de les cases i que hi trobava coses fantàstiques

Me'n recordo – **Joe Brainard**

Su frialdad y achatamiento constituyen el tono básico de esta línea, a la que podemos definir como la forma más limpia de la infinita y fría posibilidad de movimiento.

Punto y línea sobre el plano – **Vasili Kandinsky**

Carles Amill, alt, més corpulent que flac, camina erecte amb la mateixa decisió amb què parla o pinta, malgrat un aire vague de desmenjament. Sap bé què és allò que vol comunicar amb la paraula o els pinzells i empra un traç tan contundent amb el pinzell com veherent és amb els comentaris amb la solidesa del convenciment. Porta a l'esquena un bagatge ja consolidat de treball i vivències, un bagatge que li permet mostrar l'evolució d'una feina ben assumida, perquè sorgeix de la reflexió i no de l'arbitrarietat d'estar a l'aguait de suposades contemporaneïtats que neixen amb la data de caducitat enganxada al melic.

Notes per una radiografia – **Pere Anguera**

Durante un rato, mientras comía mi plató único de tortellini, nos estancamos de un modo maravilloso en la idea que tenía Chus de que el arte era esencialmente pensamiento más que experiència, lo que la llevaba a pensar que los artista deberían tener un papel fundamental en nuestra Sociedad, como también tendría que tenerlo la poesia, si es que arte y poesia no eran lo mismo. En cuanto a los políticos, todos quedaron a la altura del betún.

Kassel no invita a la lógica – **Enrique Vila-Matas**

Un pintallavis vermell que deixa regust

D'un vermell de sang, a la coberta du imprès “PINTALLAVIS” en unes lletres com a daurades. Si hi passes els dits en notes el relleu. I res més. Ni davant ni darrera

Té el format d'agenda. De les petites: fa 9,5x16. I és de tapa dura.

El Jordi Cervera, al revers del darrer full, en dóna la clau: “Aquest llibre que teniu a les mans és la reproducció d'una agenda que el pintor Carles Amill va fer a Nova York l'any 89, realitzada utilitzant només pintades de diferents textures. // La idea d'incorporar-hi text va sortir arran d'una entrevista periodística que li vaig fer després que guanyés el Premi Saló d'artistes plàstics Baix Camp de Reus l'any 1990”. En la contracoberta interior, en un full encolat i sota els crèdits dels col·laboradors en l'edició, hi ha la signatura del Carles Amill i, autògrafa, la datació: “Acabat l'Abril 1989 a N.Y.”.

El llibre –l'agenda– el va publicar Edicions El Mèdol, a Tarragona, el 1991. L'editorial, petita, familiar, l'havia fundat el mateix 1989 –quan el Carles era a Nova York–, el Joan López Enseñat, amb la seva dona, la Maite, en un petit despatx del carrer Prat de la Riba. El Joan tenia una àmplia experiència en el món editorial –a Seix Barral especialment– i volia tirar endavant un projecte arrelat a Tarragona i obert a tot el país, industrial però amb un procés controlat i empremtes artesanals. Jo, a temps més que parcial, hi feia d'alguna cosa semblant a director literari –ni que el nom soni a massa gran pel que era El Mèdol en aquells moments– i el Lluís Figuerola d'assessor/curador de les col·leccions literàries, en una empresa que va començar –potser per culpa meva– més abocada a l'assaig, la història, l'etnografia i la cultura popular que no pas a la creació.

No sabia dir, ara mateix, fil per randa, com va anar que el Joan López s'avingués, i amb convenciment, a editar *Pintallavis*, aquell petit volum que

era tant un llibre d'artista com un de poemes, que tenia un format diferent, difícil d'ubicar a les prestatgeries de qualsevol llibreria, i que sortia fora de col·lecció. Que necessitava d'una producció en bona part artesanal.

Era evident que no es preveia que esdevingués un èxit comercial. Fos com fos, al Joan i a la Maite els agradaven aquestes juguesques, que no deixaven de ser seriosos reptes professionals. Al Lluís Figuerola li anaven les noves propostes literàries i la seva incardinació amb l'art, la creació entesa globalment. I jo coneixia tant al Jordi Cervera com al Carles Amill, perquè, ara no sé si ja ho he dit, *Pintallavis* era un llibre de poemes del Jordi Cervera que il·lustraven una agenda que havia pintat a Nova York el Carles Amill. Potser millor, és una agenda en la que el Carles Amill va anar deixant dibuixos i petites pintures mentre era a Nova York i que el Jordi Cervera va il·lustrar després amb els seus poemes.

Coneixia el Jordi de la seva activitat periodística al Camp. Havíem coincidit, ell més de diari i jo de passavolant, en alguna de les capçaleres que havien volgut aixecar el vol de la premsa escrita d'aquestes terres, amb un èxit final més aviat magre però amb molt bones intencions i un producte que hagués merescut millor fortuna. De nit també ens havíem trobat a la Pineda, en aquella Minifalda Atòmica que ara he vist definida en algun lloc com a “pub indy” i que, per a nosaltres, era un bar de copes amb música que ens agradava i que el Jordi i la seva parella d'aleshores hi van tenir uns anys. Ens agradava tant com per fer quilòmetres a aquelles hores.

Coneixia el Carles de feia més temps i tot, de la Torre. El Carles es deia Ferrari de segon cognom: dels Ferrari que van venir d'Itàlia a Torredembarra i que, en el segle XIX, ja havien donat un dels músics locals de més predicament i que encara avui sona en algun acte religiós festiu de la vila. Per Santa Rosalia o pel Quadre, que també era italiana –siciliana per filar més prim. El Carles venia per la Torre, on hi tenia família, i s'hi estava. Ens havíem trobat a la Baldufa i a la Travi, i havíem parlat d'un munt de coses.

D'art i de literatura, però no només. I em sona d'haver-li donat un cop de mà en alguna exposició, potser mig improvisada. Uns quadres que recordo grans, llargs, com ell mateix. I lluminosos, com els seus ulls i el seu parlar. Amb entusiasme i plena vitalitat.

Aquell *Pintallavis* era el primer llibre de poemes del Jordi Cervera –bé, el primer llibre, si no m'erro, del que fos. L'inici d'una obra literària que ha anat creixent i ha esdevingut sòlida, en la poesia i la narrativa, i que ha anat acompanyada d'una densa dedicació al periodisme cultural, ja a Barcelona. El Carles Amill, en canvi, ja era un artista reconegut. Professor a l'escola d'Art de Reus, havia fet unes quantes exposicions, havia guanyat premis i havia fet estades a Mèxic i a Nova York –on penjaria obra en galeries de prestigi. Als Estats Units hi va tornar després, a viure-hi i tot –i a exposar en diverses ciutats. Retornat a Catalunya, es va instal·lar a Barcelona i, posteriorment, a Vinyals. Va morir l'abril de 2004, amb només cinquanta anys.

No sé quants exemplars deuen quedar en biblioteques públiques i privades del *Pintallavis* original. Google em diu que, si més no, a la mateixa Biblioteca de Catalunya, a la del Centre de Lectura de Reus i a públiques de Salou, Vila-seca, Tarragona, Reus i la Nou de Gaià, però aquest estiu una coneguda casa d'oferta d'obres d'art i objectes similars per internet n'oferia un en la secció “Bellas artes, ocio y coleccionismo. Pintura”, tot qualificant-lo de “Libro raro”. Certament. I sigui dit com a elogi.

Ara, 25 anys després de l'edició d'aquell llibre rar, apareix aquest *Amb regust de pintallavis* que en ressegueix la petjada. O millor: que en reneix. Poemes i dibuixos del primer i d'altres peces i poemes que s'hi afegeixen. Obra aplegada del Carles i textos del Jordi, de nou.

Ara hauria de dir que aquest quart de segle ha passat volant i com si res, però no és veritat.

Josep Bargalló Valls

Amb regust
de pintallavis

01 – 1985. Juny Firenze

Serpentina de curiositat,
peix sense memòria que fa de l'art una presó,
de totes les presons un lapse tebi,
d'alguns lapses tebis un intent transparent,
domat i ferit,
que s'escampa el temps just de viure
una capbussada puntual
d'aquelles que ens refreden la pell
i ens tiben l'ànima.

1985 - JUNE - FIRENCE

02 – El meu amor és una cabra

El meu amor és una cabra.

Una cabra, sí senyor, una cabra.

Una cabra i un amor;

un amor que també pot ser una cabra,

una cabra que agafa la forma difusa de l'amor,

amor que bela com una cabra

frases tendres de passió que algú,

sense males intencions

i amb un punt de tendresa innocent,

podria arribar a confondre amb la lletra dòcil d'un bolero.

Amors i cabres,

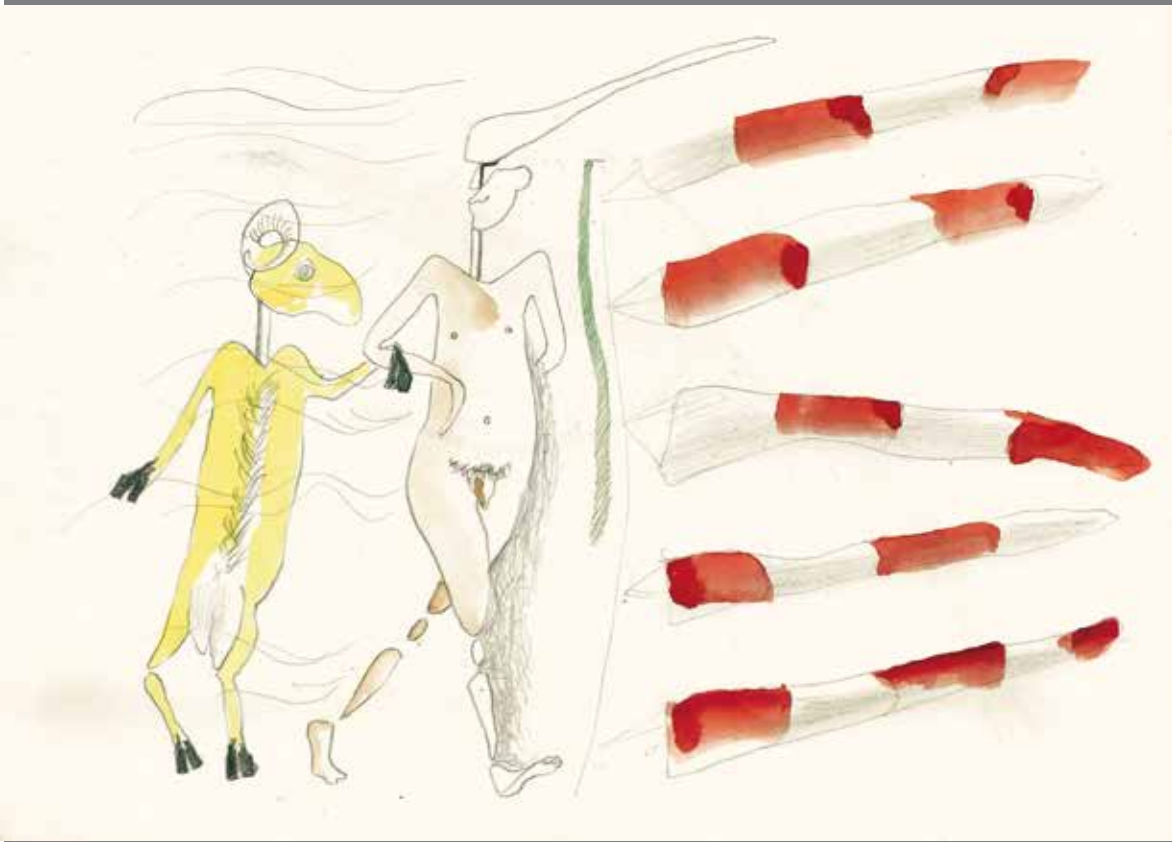
cabres i amors

que ens expliquen de manera empírica

que investir amb energia i ganes

no ha de ser per força i sempre,

sinònim precís de victòria.

03 – No demanis carajillos a Madrid

És estrany,
 ara que el fred reviu
 i comença a tancar l'andana dels bons vents,
no ser capaç de retratar cap moment precís,
ni tan sols aquest,
clar, agut i diàfan,
quan en Christian Scott allargassa un agut del Like This
i fa que tot sigui carretera principal,
cadires buides
i petites penes exquisides
de les que es recorden
amb una delicada punxa de nostàlgia elegant.

No, no demanaré carajillos a Madrid..
 ...ni a Madrid ni, probablement, enlloc.

Encara no he aconseguit que m'agradi del tot
el gust del conyac barrejat amb el cafè calent.

NO DEMANIS CARAJILLOS A MADRID

04 – El llangardaix castellà

Aprenc a conèixer els meus fantasmes,
potser no tots,
però sí amb prou consistència,
amb la sempre necessària perícia
com per anar-los modificant,
sense presses urgents,
convertint-los en una mena de projecte de vida,
en incertesa serena,
en ombres incòmodes
que suplanten la realitat,
la perverteixen,
 la modifiquen,
 la maseguen
 i la disfressen.

Només comprendre o imaginar
els dos estrips d'una mateixa mentida.

EL LLARGANDINY CASTELLÀ

